

ผลการตั้งครรภ์ของมารดาที่ได้รับการดูแลก่อนคลอด
ในคลินิกตรวจครรภ์มีภาวะเสี่ยงสูง โรงพยาบาลรามาธิบดี
พ.ศ. 2526 - 2528

PREGNANCY OUTCOME IN HIGH-RISK PREGNANCY CLINIC

RAMATHIBODI HOSPITAL

1983 - 1985

บุญสม ผาสุข

๙

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการเจริญพันธุ์และวางแผนประชากร
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2531

อภิสิทธิ์ ทนการ

๑๓

บัณฑิตวิทยาลัย ม.มหิดล.

ชื่อวิทยานิพนธ์ ผลการตั้งครรภ์ของมารดาที่ได้รับการดูแลก่อนคลอดในคลินิก
ตรวจครรภ์มีภาวะเสี่ยงสูง โรงพยาบาลรามารชิบตี
พ.ศ. 2526 - 2528

ผู้วิจัย บุญสม ผาสุข

ปริญญา วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (การเจริญพันธุ์และวางแผนประชากร)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

ร.ศ. น.พ. วินิต พัวประดิษฐ์

ผ.ศ. น.พ. ประทักษ์ โอประเสริฐสวัสดิ์

ผ.ศ. สุมาลี สิงหนิยม

วันที่สำเร็จการศึกษา 24 ธันวาคม 2530

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อหาข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับลักษณะทางคลินิก
และ สังคม เกณฑ์เสี่ยงภัย การดูแลก่อนคลอด ผลการตั้งครรภ์ ของมารดาที่ได้รับ
การดูแลก่อนคลอดในคลินิกตรวจครรภ์มีภาวะเสี่ยงสูง และเปรียบเทียบผลการ
ตั้งครรภ์ระหว่างมารดาที่ได้รับการดูแลก่อนคลอดในคลินิกตรวจครรภ์มีภาวะเสี่ยง
สูงและมารดาที่ได้รับการดูแลก่อนคลอดในคลินิกตรวจครรภ์ปกติ และเปรียบเทียบ
ผลการตั้งครรภ์ของมารดาที่ได้รับการดูแลก่อนคลอดในคลินิกตรวจครรภ์มีภาวะ
เสี่ยงสูงระหว่างครรภ์ครั้งที่ศึกษาและครรภ์ครั้งก่อน โดยทำการศึกษามารดาที่
คลอดในโรงพยาบาลรามารชิบตีระหว่างวันที่ 1 มกราคม 2527 ถึงวันที่ 31
ธันวาคม 2528 กลุ่มศึกษาประกอบด้วยมารดาที่ได้รับการดูแลก่อนคลอดในคลินิก
ตรวจครรภ์มีภาวะเสี่ยงสูง 370 ราย กลุ่มเปรียบเทียบประกอบด้วยมารดาที่ไ้
รับการดูแลก่อนคลอดในคลินิกตรวจครรภ์ปกติ 659 ราย โดยสุ่มแบบมีระบบจาก
มารดาที่ได้รับการดูแลก่อนคลอดในคลินิกตรวจครรภ์ปกติ 12,800 ราย

ผลการศึกษารูปได้ดังนี้

มารดาที่ได้รับการดูแลก่อนคลอดในคลินิกตรวจครรภ์มีภาวะเสี่ยงสูง
มีลักษณะทางคลินิกและสังคม เกณฑ์เสี่ยงภัย การดูแลก่อนคลอดครั้งนี้ คือ มารดา

ส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มอายุ 20-29 ปี (ร้อยละ 64.1) ลำดับครั้งที่ 1,2 (ร้อยละ 72.7) ครรภ์เดียว (ร้อยละ 98.9) การศึกษาระดับประถมศึกษามัธยมศึกษา (ร้อยละ 68.9) อาชีพแม่บ้าน, รับจ้าง, ค้าขาย, เกษตรกร (ร้อยละ 70.2) มารดา ร้อยละ 98.1 มีเกณฑ์เสี่ยงภัยประเภทที่หนึ่ง ส่วนใหญ่มีเกณฑ์เสี่ยงภัย เป็นโรคมารดา (ร้อยละ 65.0) รองลงมาคือ มีภาวะแทรกซ้อนขณะตั้งครรภ์ (ร้อยละ 10.5) มีประวัติสูติกรรมผิดปกติ (ร้อยละ 7.2) และอีกร้อยละ 17.3 มีเกณฑ์เสี่ยงภัยมากกว่าหนึ่งชนิด โรคมารดาที่พบมาก คือ โรคหอบหืด โรคโลหิต ใจ โรคหัวใจ การดูแลก่อนคลอดเป็นชนิด service ทุกราย ตรวจครรภ์ครั้งแรกเมื่ออายุครรภ์อยู่ในระยะไตรมาสแรก ร้อยละ 87.3 ส่งเข้ารับการดูแล ก่อนคลอดในคลินิกตรวจครรภ์มีภาวะเสี่ยงสูง เมื่ออายุครรภ์อยู่ในระยะไตรมาสแรก ร้อยละ 34.1 จำนวนครั้งตรวจครรภ์มากกว่า 4 ครั้ง ร้อยละ 98.6 มารดา ร้อยละ 62.2 ใ้รับการดูแลก่อนคลอดอย่างพอเพียง

มารดาที่ได้รับการดูแลก่อนคลอดในคลินิกตรวจครรภ์มีภาวะเสี่ยงสูง มีผลการตั้งครรภ์ส่วนใหญ่คลอดปกติ (ร้อยละ 55.1) อายุครรภ์เมื่อคลอด 38-40 สัปดาห์ (ร้อยละ 71.4) น้ำหนักทารกแรกเกิด 2500-3499 กรัม (ร้อยละ 77.3) คะแนนแอฟการ์เมื่อหนึ่งนาทีและห้านาทีเท่ากับ 9 และ 10 คะแนน (ร้อยละ 83.2 และ 95.7 ตามลำดับ) ไม่มีทารกพิการแต่กำเนิด และทารกตายปริกำเนิด เปรียบเทียบผลการตั้งครรภ์ระหว่างมารดาที่ได้รับการดูแลก่อนคลอดในคลินิกตรวจครรภ์มีภาวะเสี่ยงสูง และมารดาที่ได้รับการดูแลก่อนคลอดในคลินิกตรวจครรภ์ปกติ พบว่า มีทารกคลอดก่อนกำหนด ทารกมีคะแนนแอฟการ์ต่ำกว่า 7 คะแนน ทารกตายปริกำเนิด ไม่แตกต่างกัน แต่มีวิธีคลอดโดยวิธีคีมีติง และทารกน้ำหนักน้อยกว่า 2500 กรัม มากกว่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเปรียบเทียบผลการตั้งครรภ์ของมารดาที่ได้รับการดูแลก่อนคลอดในคลินิกตรวจครรภ์มีภาวะเสี่ยงสูง ระหว่างการตั้งครรภ์ครั้งที่ศึกษา และการตั้งครรภ์ครั้งก่อนที่ได้รับการดูแลก่อนคลอดในคลินิกตรวจครรภ์ปกติ พบว่า การตั้งครรภ์ทั้งสองครั้งมีผลการตั้งครรภ์ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากจำนวนตัวอย่างมีเพียง 17 ราย เท่านั้น

การศึกษาคั้งนี้พบว่า มารดาที่ได้รับการดูแลก่อนคลอดในคลินิกตรวจครรภ์มีภาวะเสี่ยงสูงที่มี การศึกษาต่ำกว่าระดับวิชาชีพ มีอาชีพไม่ใช่ราชการ (แม่บ้าน รับจ้าง ค้าขาย) ฝากครรภ์ช้า มีทารกน้ำหนักน้อยกว่า 2500 กรัม สูง เป็นสองถึงสี่เท่าของมารดาที่ได้รับการดูแลก่อนคลอดในคลินิกตรวจครรภ์ปกติ ที่มีการศึกษา อาชีพ และฝากครรภ์ระดับเดียวกัน ซึ่งการแก้ไขปัญหานี้จำเป็นต้องมีการศึกษาในรายละเอียดต่อไป อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษาคั้งนี้ย่อมแสดงให้เห็นว่า การดูแลก่อนคลอดในคลินิกตรวจครรภ์มีภาวะเสี่ยงสูง มีผลให้มารดาที่มีเกณฑ์เสี่ยงภัย มีผลการตั้งครรภ์ใกล้เคียงกับมารดาตั้งครรภ์ครรภ์ปกติ

Thesis Title Pregnancy outcome in high-risk pregnancy clinic
 Ramathibodi Hospital 1983 - 1985

Name Boonson Phasuk

Degree Master of science
 (Human Reproduction and Population Planning)

Thesis Supervisory Commitee
 Winit Puapradit
 Pratak O-prasertsawat
 Sumalee Singhaniyom

Date of Graduation December 24, 1987.

ABTRACT

The purpose of this study is to find out the clinical and aocial appearance, risk factors, prenatal care, pregnancy outcome and to compare the pregnancy outcomes between high-risk pregnancy clinic and regular antenatal clinic and to compare the pregnancy outcomes in high-risk pregnancy clinic between present pregnancy and previous pregnancy. The subjects were pregnant women who deliveried at Ramathibodi Hospital during the period January 1st, 1984 to December 31st, 1985. The study group is 370 pregnant women who attended in high-risk pregnancy clinic and control group is 659 pregnant women who were systematically random sampling from 12800 pregnant women who attended in regular antenatal clinic.

The result were.....

Most of pregnant women in high-risk clinic were 20-29 years old (64.1%), gravida 1 and 2 (72.7%), singleten (98.9%), education under certification level (68.9%), skilled labour : - house wife, employee, merchant and farmer (70.2%), Ninety-eight percent of pregnant women had the first type of risk factor which were maternal diseases (65.0%), obstetric complication (10.5%), abnormal obstetric history (7.2%) and about 17.3 percent had many risk factors. Maternal diseases which often found were asthma, anaemia heart disease. All of them were serviced patient, About eighty-nine percent had first visit in first-trimester and were refered to high-risk clinic in first trimester (34.1%). Number of prenatal visit were more than four (98.6%). Sixty-two percent of pregnant women had adequate prenatal care.

The pregnancy outcomes were normal labour (55.1%) and delivered at 38-42 weeks of gestation. Most of infants had birth weight between 2500 grams to 3499 grams (77.3%) and got (scores for first minute apgar's score (83.2%) and 10 scores for fifth minute apgar's score (93.7%). There were no congenital anomaly and perinatal death in this study. Comparison pregnancy outcomes between mothers in high-risk clinic and regular antenatal clinic were no statistical difference in preterm labour, low apgar's score infant, perinatal death but there were statistical difference in type of delivery and low birth weight infant. The comparison fo pregnancy outcomes were no statistical difference between mothers in high-risk clinic and regular anternatal clinic. Because fo the small sample size (17 persons)

This study found that, mothers in high-risk clinic who had education under certification level, occupation were not civil servant (house-wife, employee, merchant). first visit after first trimester, delivered low birth weight infant more than 2-4 times of mothers who had the same level of education, occupation and time of first visit in regular antenatal clinic. Need more study about low birth weight to solve this problem.